

Tid Tisdagen den 29 april 2014
kl 13.30 – 16.00

Plats Gamla Biblioteket, Tekniska Nämndhuset

Justerat 27 maj 2014

Ingrid Dalén

Jan Lamby
§§ 1-8

Lasse Persson
§§ 9-12

Närvarande**Ledamöter:**

Ingrid Dalén (HSO/FUB), ordföranden
Jan Lamby (HSO/HRF), vice ordföranden §§ 1-8
Anna Hansson (HSO/R) §§ 1-9
Göran Gustafson (SRF) §§ 5-12
Bengt Håkansson (HSO/Elöverkänsligas förening i
Stockholms län)
Lasse Persson (HSO/Neuroförbundet)
Amir Amirrazi (DHR)

Tjänstemän:

Rådets sekreterare Lena Mittal samt Ann-Charlotte Bergqvist från exploateringskontoret och Mattias Carlsson och Arne Fredlund från stadsbyggnadskontoret.

§ 1**Val av justerare****Beslut**

Rådet utser vice ordföranden Jan Lamby (§§ 1-8) och Lasse Persson (§§ 9-12) att tillsammans med ordföranden Ingrid Dalén justera dagens protokoll.

§ 2**Dagordningen fastställs**

Efter tillägg under punkten Rapporten och Övriga frågor godkänner rådet dagordningen.

§ 3**Föregående protokoll**

Rådet godkänner protokoll nr 3/2014 och lägger det till handlingarna.

§ 4**Inkomna skrivelser och protokoll**

Protokoll nr 2/2014 från kommunstyrelsens funktionshinderråd den 17 mars 2014 anmäls och läggs till handlingarna.

§ 5**Inkomna remisser.**

Rådet beslutar att avstå från att yttra sig över trafikkontorets remiss om Försök med digitala reklamvitriner.

§ 6**Exploateringsnämnden****Tertialrapport 1 2014**

Föredragande: Ann-Charlotte Bergqvist

Ann-Charlotte Bergqvist berättar om tertialrapport 1 2014 och de aktiviteter som är knutna till "Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016". I samband med detta berättar Ann-Charlotte även att en arkitektävling om nytt tekniskt nämndhus nu pågår. Flytten beräknas ske årsskiftet 2018/2019.

Beslut

Rådet tackar för informationen. Rådet förutsätter att fastighetsnämndens funktionshinderråd följer arkitektävlingen om nytt tekniskt nämndhus.

Frågor till exploateringsnämnden den 22 maj 2014

Ingrid Dalén får i uppdrag att ta fram frågor till exploateringsnämnden den 22 maj 2014.

§ 7

Stadsbyggnadsnämnden

Treårsplan samt Tertialrapport 1 2014

Föredragande: Mattias Carlsson

Mattias Carlsson berättar dels om treårsplanen 2015-2017, dels om tertialrapport 1 2014. En uppföljning ska ske av översiktsplanen. Arkitektur Stockholm och Den gröna Promenadstaden är styrdokument för stadens gemensamma syn på kvalitet i de gemensamma rummen; gator, torg, naturområden och parker.

Beslut

Rådet tackar för informationen samt framför att de önskar föredragning om dokumenten om Översiktsplan, Arkitektur Stockholm och Den gröna Promenadstaden.

§ 8

Information om förändringar i PBL och BBR

Föredragande: Arne Fredlund, stadsbyggnadskontoret

Arne Fredlund berättar om de förändringar som föreslås i PBL och BBR. Några av förändringarna är att byggfelsförsäkringen avskaffas den 1 juni 2014. Från och med den 1 juli 2014 föreslås ändrade regler för små bostäder (max 35 kvm) och avsteg från tillgänglighet på vind. Studentbostäder tillåts vara mindre (16 kvm).

Från och med den 2 juli 2014 föreslås tre olika bygglovfria åtgärder: komplementbostadshus (max 25 kvm), tillbyggnad (max 15 kvm) och friggebod (max 15 kvm).

Från och med 2015 föreslås en enklare planprocess.

Arne Fredlunds bildmaterial bifogas protokollet, bilaga 1.

Beslut

Rådet tackar för informationen.

§ 9**Genomgång av utsända checklistor**

- a) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Bysten 1 i stadsdelen Johanneshov, SDp 2012-14023

Beslut

Rådet framför följande synpunkter:

Sopor

Rådet ser helst att sophantering i fastigheterna löses genom att sopnedkast finns i varje trapphus (via sopsug). Om detta inte är möjligt bör sophantering utformas på ett sådant sätt att både hushållssopor och skrymmande avfall (grovsopor) kan lämnas i utrymmen som nås via inomhusförbindelse utan nivåhinder och hinder i form av tunga dörrar.

I båda fallen ska det vara användbart för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga eller andra funktionsnedsättningar.

Väljs trots allt en lösning med kvittblivning av hushållssopor utomhus anser rådet att avståndet från entré till sopnedkastet inte bör överstiga tio meter.

Källsorteringsbehållare ska vara belägna högst 30 meter från entré och placerade på så sätt att man naturligt passerar platsen. Hela anläggningen ska vara fullt tillgänglig för alla, enhetliga symboler och punktskrift ska finnas på samtliga kärl. Kärlen ska ha samma placering efter varje tömning för att underlätta användbarheten för personer med nedsatt orienteringsförmåga. Rådet påpekar att placeringen av kärlen inte får minska antalet parkeringsplatser som ligger inom tio meter från entréer.

- b) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av fastigheten Gubbängen 1:1 utmed Herrhagsvägen och Lingvägen i stadsdelen Tallkrogen, SDp 2012-13237

Beslut

Rådet framför följande synpunkter:

Sopor

Rådet ser helst att sophantering i fastigheterna löses genom att sopnedkast finns i varje trapphus (via sopsug). Om detta inte är möjligt bör sophantering utformas på ett sådant sätt att både hushållssopor och skrymmande avfall (grovsopor) kan lämnas i utrymmen som nås via inomhusförbindelse utan nivåhinder och hinder i form av tunga dörrar.

I båda fallen ska det vara användbart för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga eller andra funktionsnedsättningar.

Väljs trots allt en lösning med kvittblivning av hushållssopor utomhus anser rådet att avståndet från entré till sopnedkastet inte bör överstiga tio meter.

Källsorteringsbehållare ska vara belägna högst 30 meter från entré och placerade på så sätt att man naturligt passerar platsen. Hela anläggningen ska vara fullt tillgänglig för alla, enhetliga symboler och punktskrift ska finnas på samtliga kärl. Kärlen ska ha samma placering efter varje tömning för att underlätta användbarheten för personer med nedsatt orienteringsförmåga. Rådet påpekar att placeringen av kärlen inte får minska antalet parkeringsplatser som ligger inom tio meter från entréer.

- c) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Klocktornet 6 i stadsdelen Bromma Kyrka, SDp 2013-20197

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- d) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av Kronoberg 18 i stadsdelen Kungsholmen, SDp 2012-16265

Beslut

Rådet framför följande synpunkter:

Rådet framför att de totala gränsvärdena för magnetfälten (transformator samt övriga installationer som kablarna) bör ligga under 0,2 μ T.

Rådet förutsätter att entrén till badet är tillgänglig.

- e) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Ställningen 3 i stadsdelen Högdalen, SDp 2013-17342

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- f) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Snöklockan 5 i stadsdelen Vasastaden, SDp 2012-18520

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- g) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av kv. Stolpkvarnen m.m. i stadsdelen Rinkeby, SDp 2013-13195

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

§ 10**Bevakningslista (se sidan 8-9 i protokollet)****§ 11****Rapporter**

Ingrid Dalén informerar om att propositionen om att betrakta otillgänglighet som diskrimineringsgrund har avlämnats till riksdagen. Förslaget har kritiserats av FN:s övervakningskommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Kommitténs yttrande bifogas protokollet, bilaga 2.

§ 12**Övriga frågor**

Rådet föreslår följande tider för att besöka dels Tele2 Arena, dels Västra Kungsholmen: den 9 september 2014 kl. 13.00 och den 16 september 2014 kl. 13.00. Förslaget på tider överlämnas till stadsbyggnadskontoret.

Rådet kommer den 9 maj 2014 kl. 10.30 att träffa Staffan Lorentz, exploateringskontoret, och Anna-Stina Bokander, stadsbyggnadskontoret, för ett möte om stadsutvecklingen och de frågor och projekt som kommer framöver i Hjorthagen, gasverket med mera, Norra Djurgårdsstaden.

Vid protokollet

Lena Mittal

BEVAKNINGSLISTA

	Ärenden som ska tas i rådet	Ansvarig	Ska vara klart
1.	Samtal med Mats Kager önskas om ljudmiljöer i publika lokaler.	Jan Lamby	Våren 2014
2.	Rådets presidium ska regelbundet träffa stadsbyggnadskontorets ledning (inför VP på hösten och inför treåringen på våren)		Våren 2014
3.	Revidering av checklistan	Jan Lamby	Hösten 2014
4.	Samla kunskap om elektromagnetiska fält och ansvarsfördelningen inom staden		
5.	Detaljplan för Södermalm 3:21 m.m. i stadsdelen Södermalm, Dp 2009-15437: Rådet anser att den planerade hissen från gångvägen ska gå ända ner till tunnelbaneperrongen. Lasse Persson har aktualiserat frågan i landstingets trafiknämnds samverkansråd	Lasse Persson	
6.	Rådet besöker Tele2 Arena tillsammans med byggavdelningen.		Januari 2014

7. Rådet önskar göra fler studiebesök i framtiden, till exempel besöka Nordvästra Kungsholmen och parkeringsgaraget under Högalidsparken.

Våren
2014

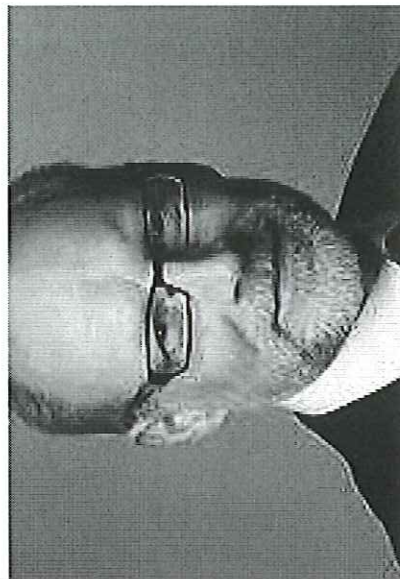
Nordvästra Kungsholmen till att börja med.

8. Skaffa aktuell information om sopsortering. Se över skrivningen i protokollen när det gäller sorterade sopor och farligt avfall.
9. Föredragning om Översiktsplanen, Arkitektur Stockholm och Den gröna promenadstaden.

WSP 20140409

Tema ny PBL

Förväntade lagändringar (PBL)

Fem propositioner med förslag till olika lagändringar

1 Prop 2013/14:125	Byggeförsäkringen avskaffas	1/6 2014
2 Prop 2013/14:59	Fler bostäder åt unga - Ändrade regler för små bostäder- Avsteg från tillgänglighet på vind- Tidsbegränsade lov	1/7 2014
3 Prop 2013/14:127	Nya åtgärder som kan genomföras utan bygglov	2/7 2014
4 Prop 2013/14:128	Samordnad prövning av buller	2/1 2015
5 Prop 2013/14:126	En enklare planprocess - Planförandet ändras m.m.- Detaljplanekravet blir frivilligt	1/1 2015
1/7 2015

2 Fler bostäder för unga (prop 2013/14:59)

Nya bestämmelser 1 juli 2014

- Ändrade regler i BBR
- Avsteg från krav på tillgänglighet för bostäder om högst 35 kvm på vindar
- Tidsbegränsat lov i 10+5=15 år (idag 10 år).
- Slopat krav på tekniskt samråd vid flytt av vissa byggnader.
- Långsiktig bostadsförsörjning i öp

Ändrade regler i BBR för små bostäder

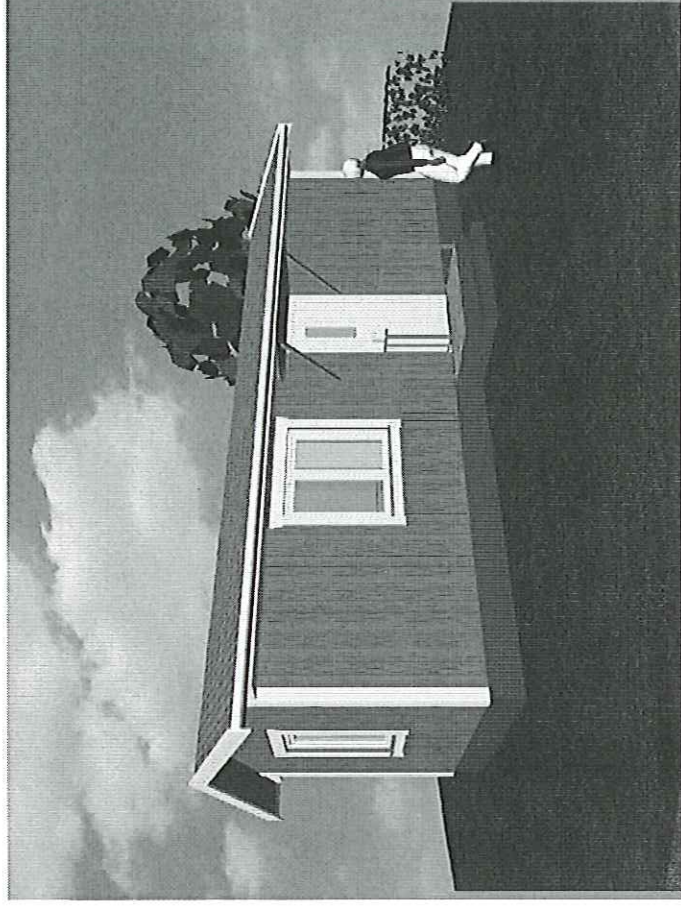
- Begreppet ungdomsbostäder tas bort och ersätts av "Bostäder om högst 35 kvm"
- Definition för studentbostäder införs
- För enskilda studentbostäder kan funktionerna samvaro, sömn, måltider och hemarbete få överlappa varandra (min ca 16 kvm)
- i studentbostäder med gemensamma utrymmen, (studentkorridor), får tre personer dela hygienrum
- 1 juli 2014

3 Lovfria åtgärder på småhus (prop 2013/14:127)

2 juli 2014

- Komplementbostadshus
 - 25 kvm (byggnadsarea)
 - 4 m byggnadshöjd
 - 4,5 m från tomtgräns
 - Anmälan krävs
- Tillbyggnad
 - 15 kvm (bruttoarea)
 - 4,5 m från tomtgräns
 - Anmälan krävs
- Friggebod är kvar som tidigare

Lovfria åtgärder på småhus, forts.

- Takkupor
 - Max två takkupor / tak
 - Max halva ytan / längden
 - Får inte innebära ingrepp i den bärande konstruktionen
 - Anmälan krävs ej

- Inredning av en ytterligare lägenhet
 - Endast enbostadshus
 - Anmälan ska göras
 - Lovplikt om lägenhet ska inredas i komplementbostadshus.

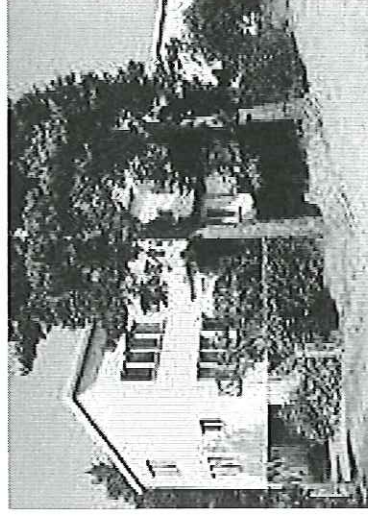
Lovfria åtgärder på småhus – vad händer nu?

- Nya bestämmelser 2 juli 2014
- Lagrådet starkt kritiskt!
- Dramatiskt utökad byggrätt...
- Kulturhistoriskt värdefulla småhusmiljöer?
- Genomslag i Stockholm?
- Mer information...
- ...och mer tillsynsärenden

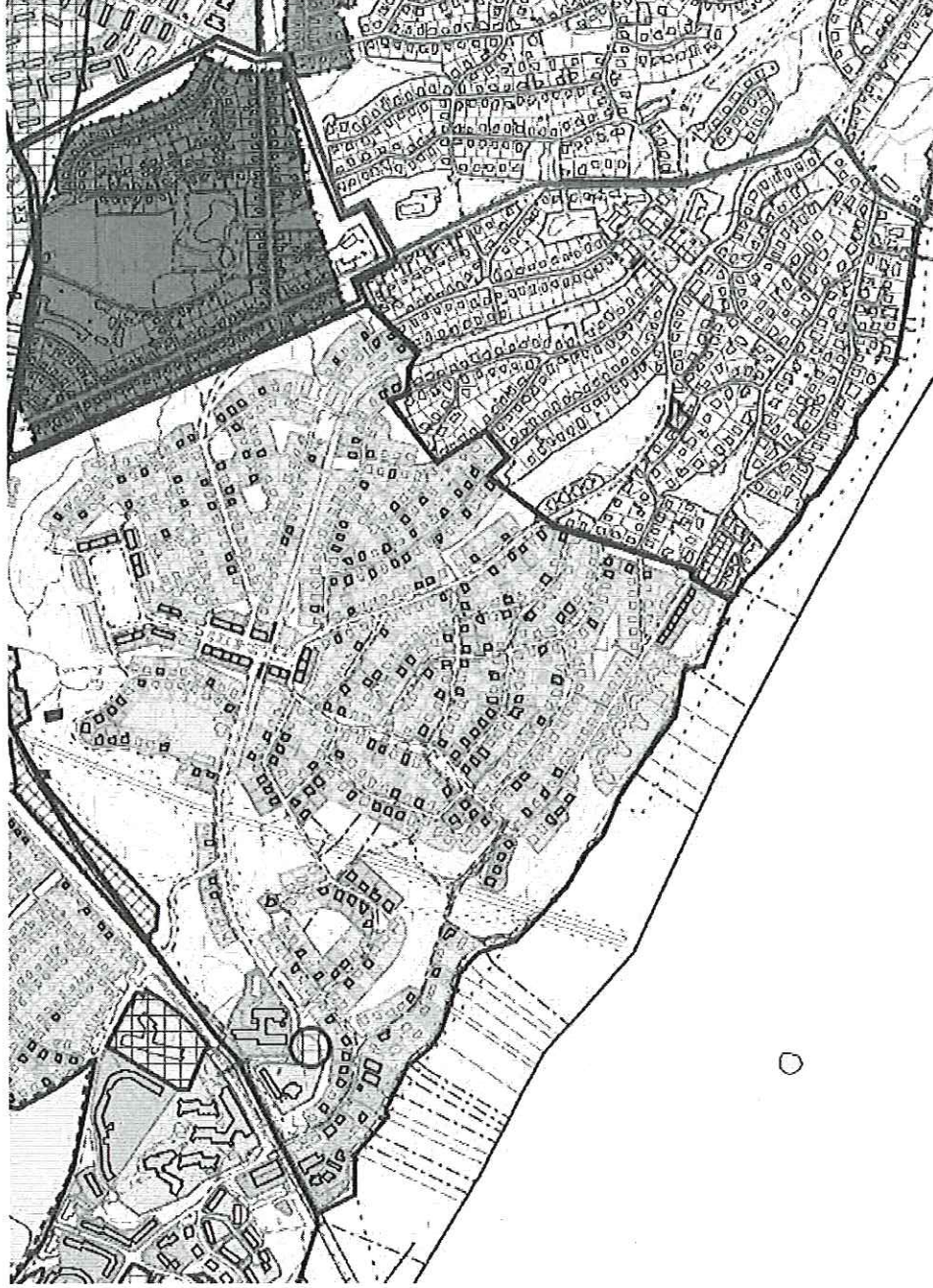

Kulturhistoriskt värdefulla småhusmiljöer av riksintresse

- Norra Ängby (tilläggsplan)
- Södra Ängby (bevarandeplan)
- Vällingby-Råcksta
- Ålstensgatan
- Olovslund
- Gamla Enskede
- Pungpinan
- Djurgården (FÖP)

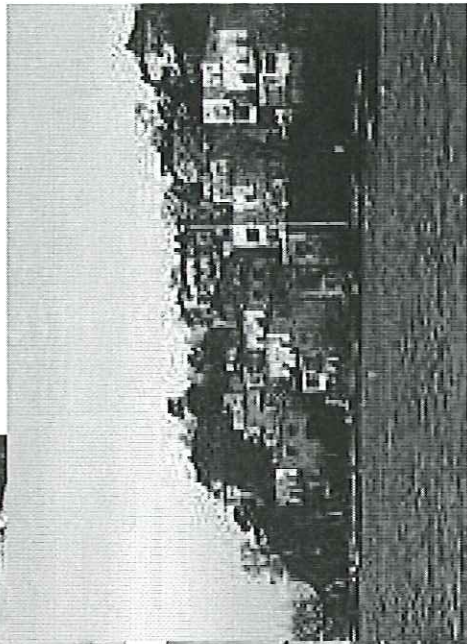
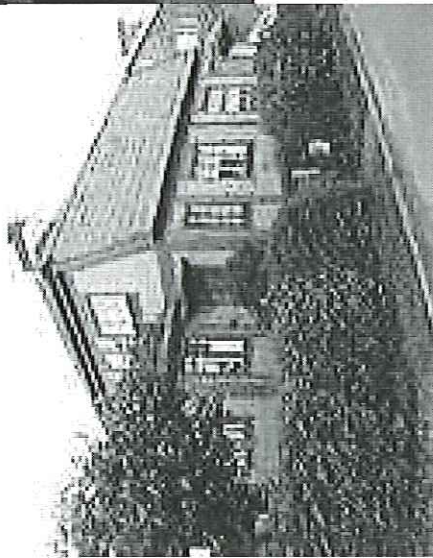
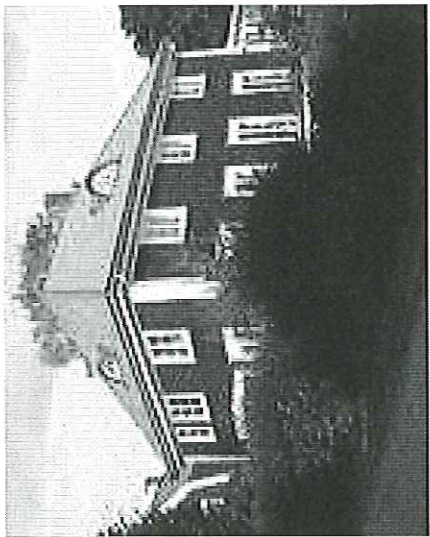

Stadsmuseets klassificering i ytterstaden..

Stockholms
stad

”3:12” - miljööer...

4 Samordnad prövning av buller

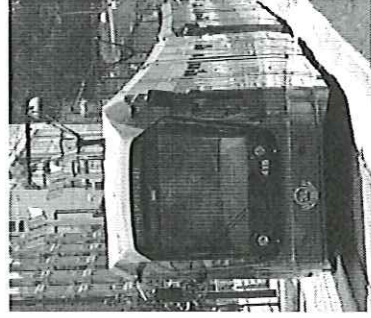
(proposition 2013/14:128)

Villkor i plan

- Möjlighet att villkora bygglov/startbesked med att åtgärder som förebygger olägenheter från omgivningsbuller har vidtagits (4 kap 14 §)

Samordning

- Möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa blir utgångspunkten (2 kap 6a §)
- Krav på att redovisa beräknade bullervärden (4 kap 33a)
- Tillsynsmyndighet får inte ställa högre krav än bullerutredningen i planbeskrivningen. (26 kap 9a § MB)

Förordning

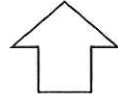
- Föreskrifter om riktvärden och avstegsfall för trafikbuller kan meddelas i förordning till miljöbalken (Boverket 30/4-2015).
- Regeringen går inte vidare med utredningens förslag om industribuller!

Träder i kraft 2 jan 2015

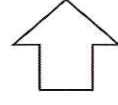
6 Lagförslag: En enklare planprocess

Departements promemorior

Lagrådsremiss

Proposition 2013/14:126

Förändringar

1. Rena utformningsbestämmelser upphör att gälla
2. Vissa bygglovsförenklningar
3. Planförfarandet ändras
4. Genomförandefrågor ska redovisas tydligare
5. Kommunen får inte ställa särkrav
6. Lantmäterimyndigheten får utökad roll (1/1 2015)
7. Detaljplanekravet blir frivilligt (1/7 2015)

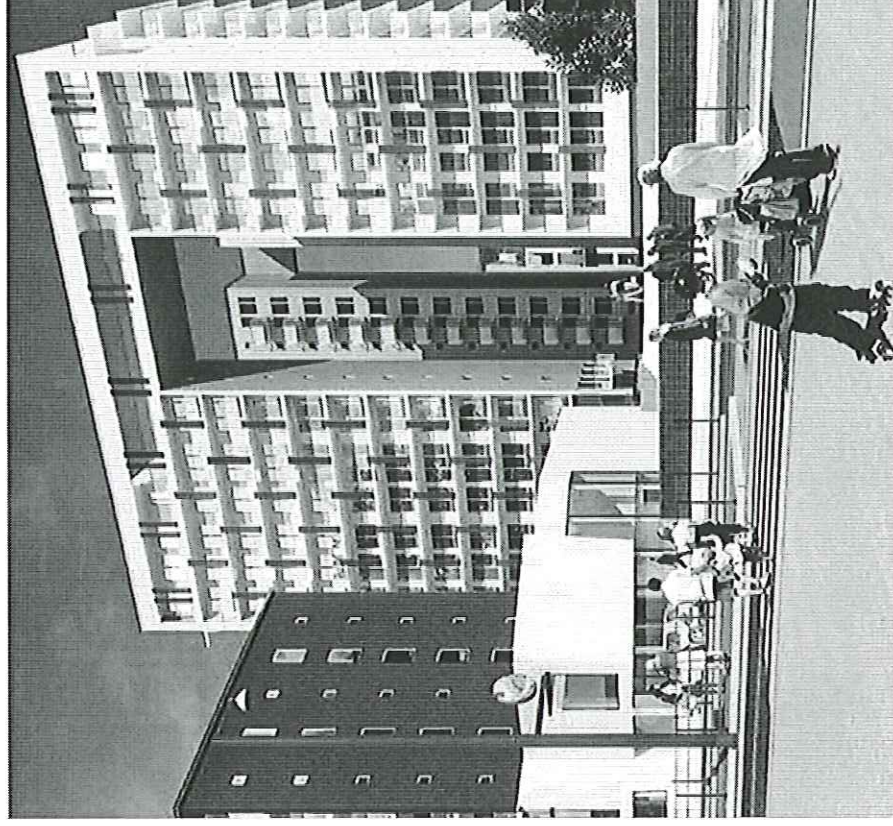
Stockholms stad

6.1. Rena utformningsbestämmelser upphör att gälla

Bestämmelser om arkitektonisk eller estetisk utformning av byggnadsverk och tomter gäller inte efter att genomförandetiden gått ut.
(4 kap 25a §)

Bestämmelsen träder i kraft den 1 januari 2015

Behöver vi förlänga genomförandetider i vissa fall?

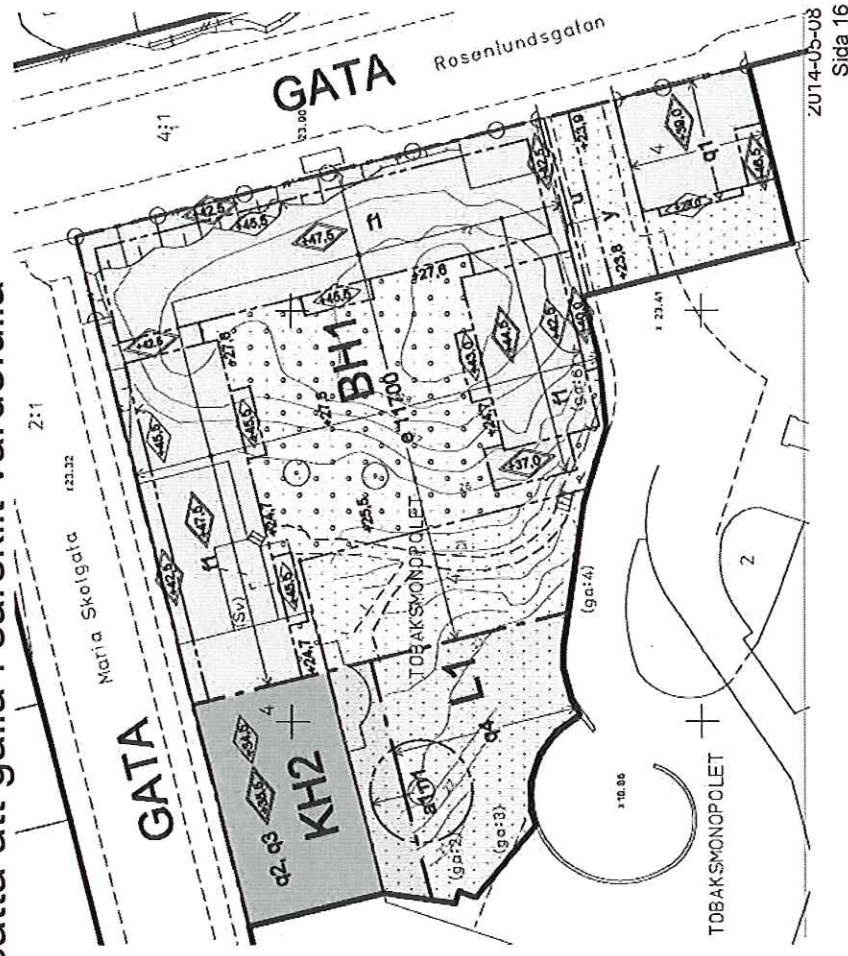
Stockholms
stad

Vad menas med utformningsbestämmelser?

Planbestämmelser om arkitektonisk och estetisk utformning kan vara svåra att skilja från sådana som avser bebyggandets omfattning eller tekniska utförande.

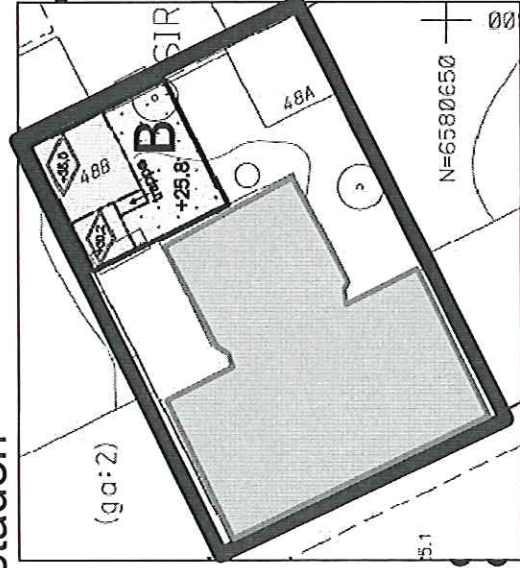
Utformningsbestämmelser ska fortsätta att gälla i särskilt värdefulla områden

Kommentar: Bygglov och lantmäterimyndigheten kommer att behöva avgöra huruvida en planbestämmelse gäller eller ej.

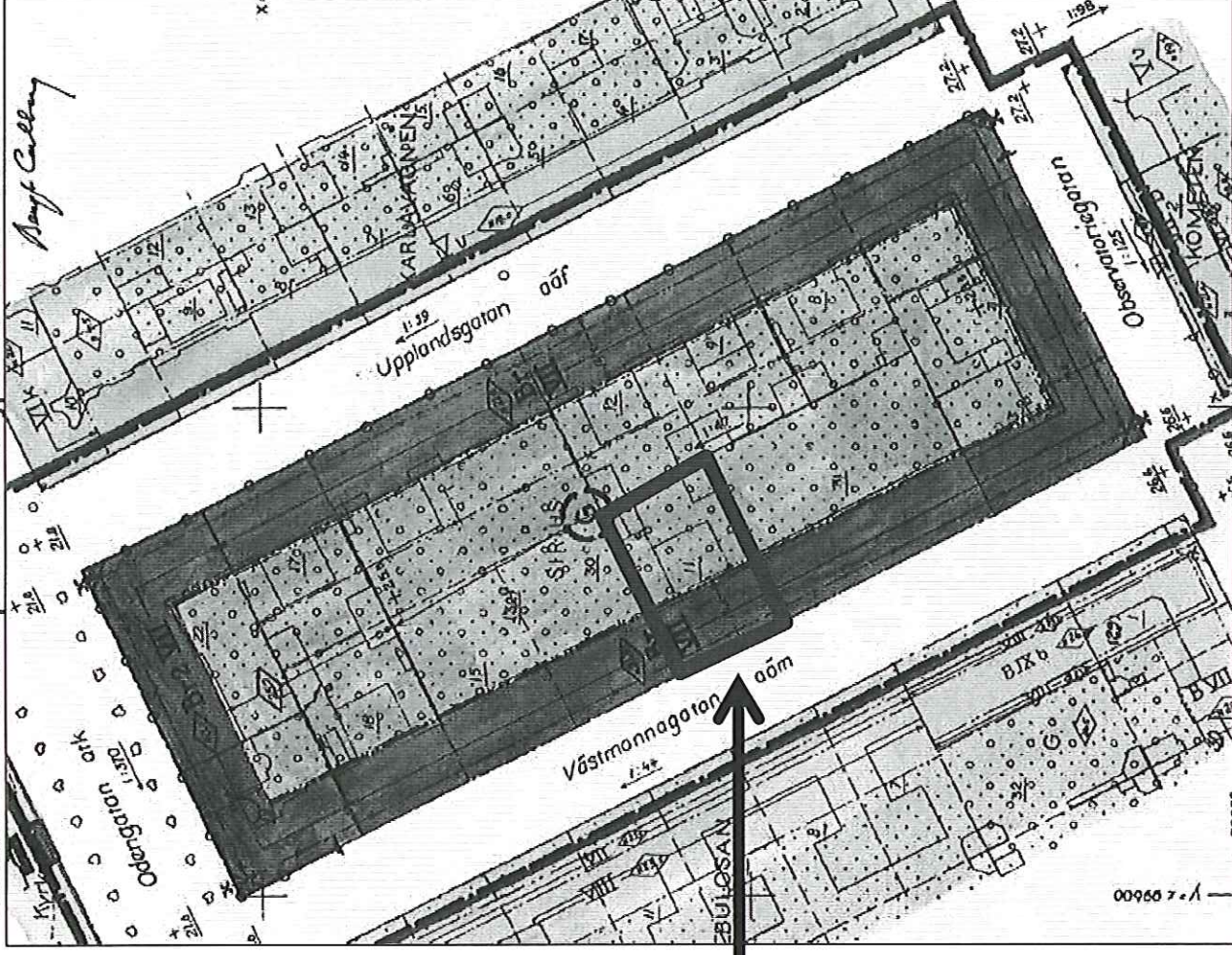
- Om prickmarken inte längre gäller
- Planstridiga hus slipper problem
 - Det kanske inte längre behövs några planer för gårdsbebyggelse?

Frimärksplan för gårdshus på Sirius 11 i Vasastaden

St
st

Gällande stadsplan/detaljplan från 1968

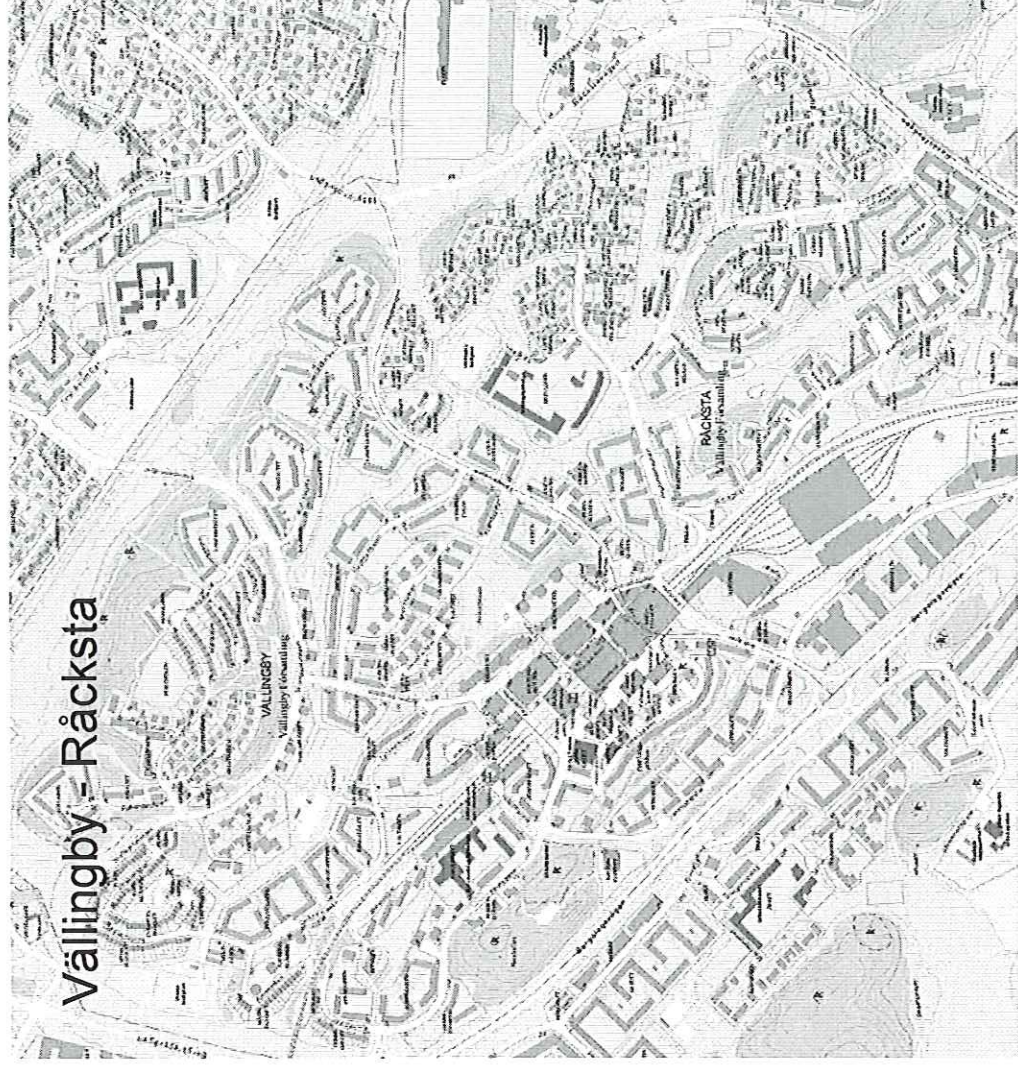

I vilka områden fortsätter bestämmelserna att gälla?

Bebyggelseområden som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt är undantagna.

Kommentar:

Innebär det att utformningsbestämmelser fortsätter att gälla i **Vällingby-Råcksta**, som är av riksintresse för kulturmiljövården?

Stockholms
stad

6. 2 Vissa bygglovsförenklningar (i prop 2013/14:126)

- Liten avvikelse, men även planstridiga åtgärder av begränsad omfattning, nödvändiga för områdets ändamålsenliga användande eller bebyggande.
- Efter genomförandetiden får lov ges för åtgärder förenliga med planens syfte som tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller allmänt intresse...
- ...eller innebär en användning som innebär ett lämpligt komplement till den planenliga användningen.
- Men inte större avvikelser än idag om betydande miljöpåverkan eller begränsning av rättighet/pågående verksamhet på intilliggande fastighet.
- Ej krav på offentligt organ vid åtgärder på A-tomter.

6. 3 Planförfarandet ändras

1. Det nya standardförfarandet
2. Utökad förfarande (5 kap 7 §)
om planen
 - *inte är förenlig med ÖP*
 - *är av stor betydelse eller betydande intresse för allmänheten*
 - *kan antas medföra betydande miljöpåverkan*
3. Enklare samordnat förfarande (5 kap 7a §)
om planen avser
 - *verksamhet som behöver tillstånd enligt MB*
 - *åtgärd som prövas enligt väglag/järnvägslag*

Särskilda regler vid förlängning av genomförandetid och upphävande av detaljplaner

Bestämmelserna träder i kraft 1 januari 2015

- Det nya standardförfarandet innebär relativt begränsade förenklingar (vi kan hoppa över samrådsredogörelsen och behöver inte annonsera granskningen)
- Det finns risk att det utökade förfarandet krävs för ganska många av våra planer. Nackdelen är att det troligen måste antas av fullmäktige.
- Mallar, planhandboken och ärendeflödet i Public samt "Plan och Byggtjänsten" behöver justeras före 1 jan 2015
- Kanske behöver vi ta fram en ny plantaxa baserad på självkostnad för respektive förfarande?

6.4 Genomförandeåtgärder ska redovisas tydligare

Riktlinjer

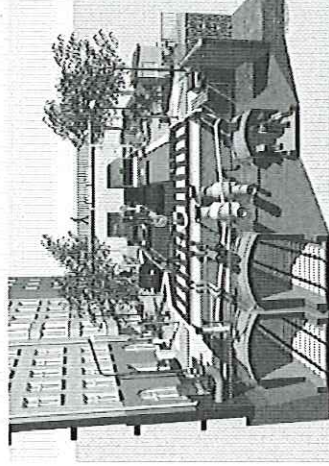
- Kommunen ska anta riktlinjer för markanvisningar
(2§ Lag om riktlinjer ...)
- Kommunen ska anta riktlinjer för exploateringsavtal
(PBL 6 kap)

Exploateringsavtal ska redovisas i Dp

- Planbeskrivningen ska redovisa om kommunen avser att ingå exploateringsavtal och deras huvudsakliga innehåll
(4 kap 33 §)

Bestämmelser om innehåll i exploateringsavtal

- Vidare regleras vad exploateringsavtalen får innehålla (utföra och finansiera gator, va och andra åtgärder för att planen ska kunna genomföras, men inte bidra till byggnader för vård, skola och omsorg mm)
(6 kap 39-43 §§)

6.5 Kommunen får inte ställa särkrav

En kommun får inte ställa egna krav på ett byggnadsverks tekniska egenskaper. Om en kommun ställer sådana krav är de utan verkan.
(8 kap 4 §)

I vilka situationer gäller förbudet?

- Vid planläggning, i andra ärenden enligt denna lag eller i samband med genomförandet av detaljplaner

Förbudet gäller dock inte

- när kommunen handlar som byggherre eller fastighetsägare

Förbudet gäller inte heller

- om kraven gäller tekniska egenskaper som krävs för att skydda mot störningar, olyckor, markföroreningar eller översvämningar
- Förbudet gäller inte q-bestämmelser

6. Lantmäterimyndigheten får utökad roll

Redan med nya PBL 2011 infördes ett krav att konsekvenserna för varje fastighetsägare ska redovisas

Lagförslaget innebär en ytterligare skärpning av kraven på att genomförandefrågorna hanteras och redovisas under planprocessen

Lantmäterimyndigheten ska yttra sig om minimikraven inte uppfylls (gäller både samråd och granskning)

Kommentar:

- Vi behöver närmare samarbete mellan plan och lantmäteri
- Dagens planbeskrivningar uppfyller inte minimikraven.
- Utbildningsbehov

6.7 Detaljplanekravet blir frivilligt (1 juli 2015)

Kommunen får med detaljplan pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning för

(4 kap 3a §)

I enstaka fall krävs detaljplan (4 kap 2 §)

- *betydande miljöpåverkan*
- *vid nyetablering av Seveso verksamhet*
- *åtgärd nära en Seveso verksamhet*

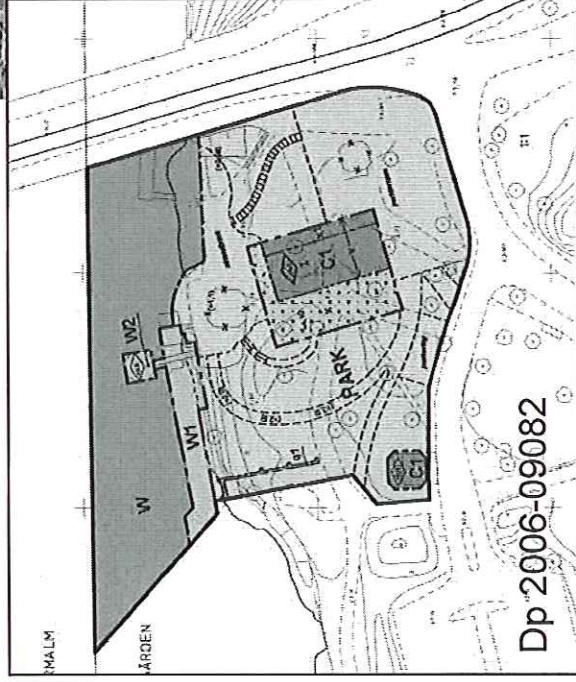
Bestämmelsen träder i kraft 1 juli 2015

Kan vi slippa detaljplaner i Nationalstadsparken?

Kan lämpligheten
prövas vid bygglov för
nybyggnader som är
förenliga med ÖP?

Exempel: Djurgårds-
brons besökscentrum
och café

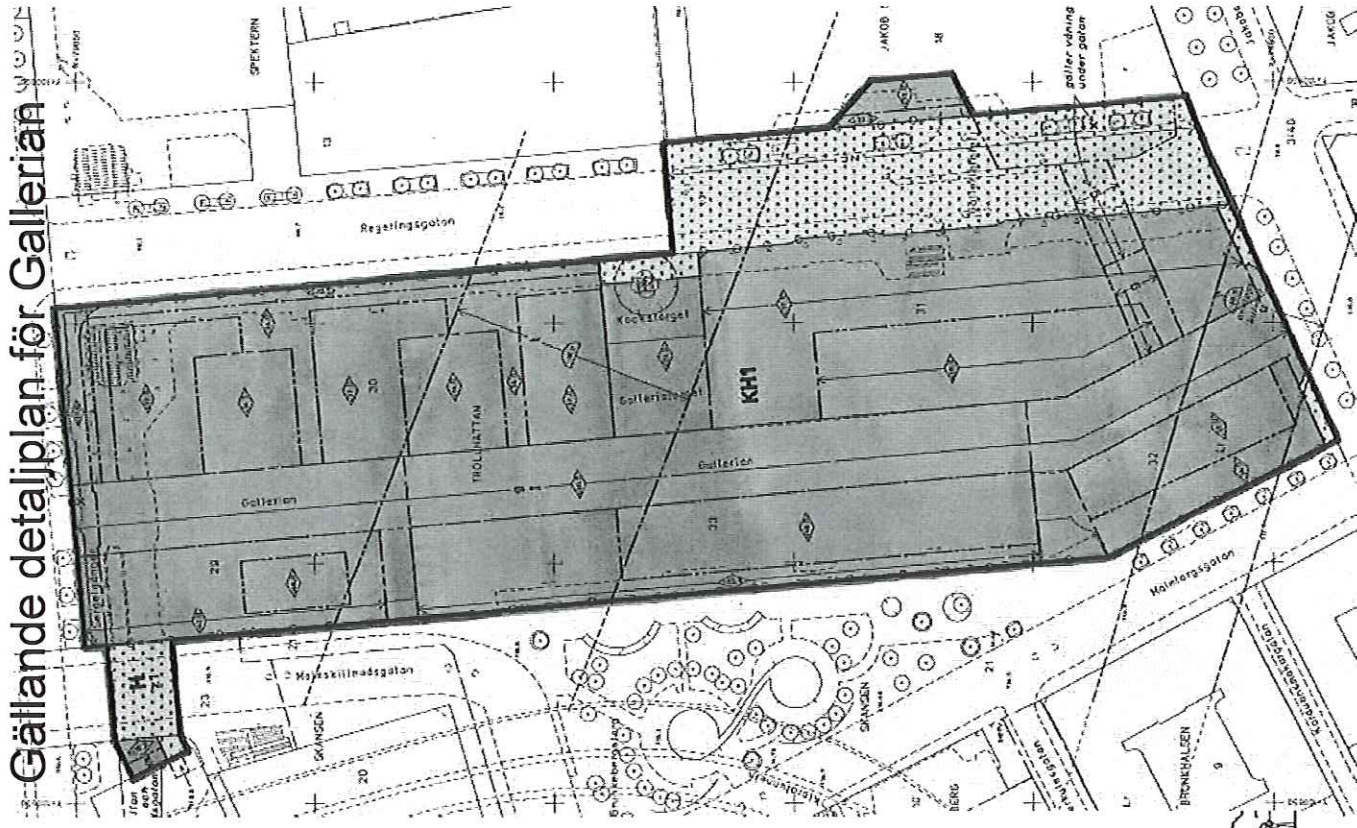
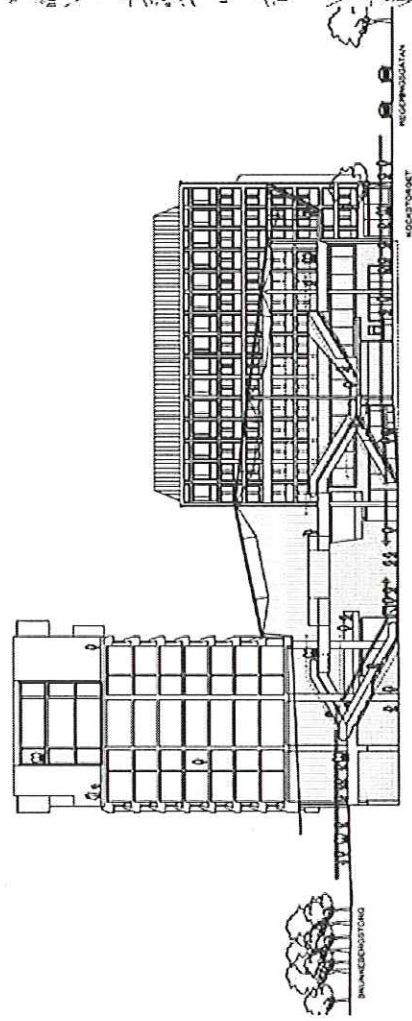

Dp 2006-09082

Detaljplanen ansågs inte innebära
någon betydande miljöpåverkan

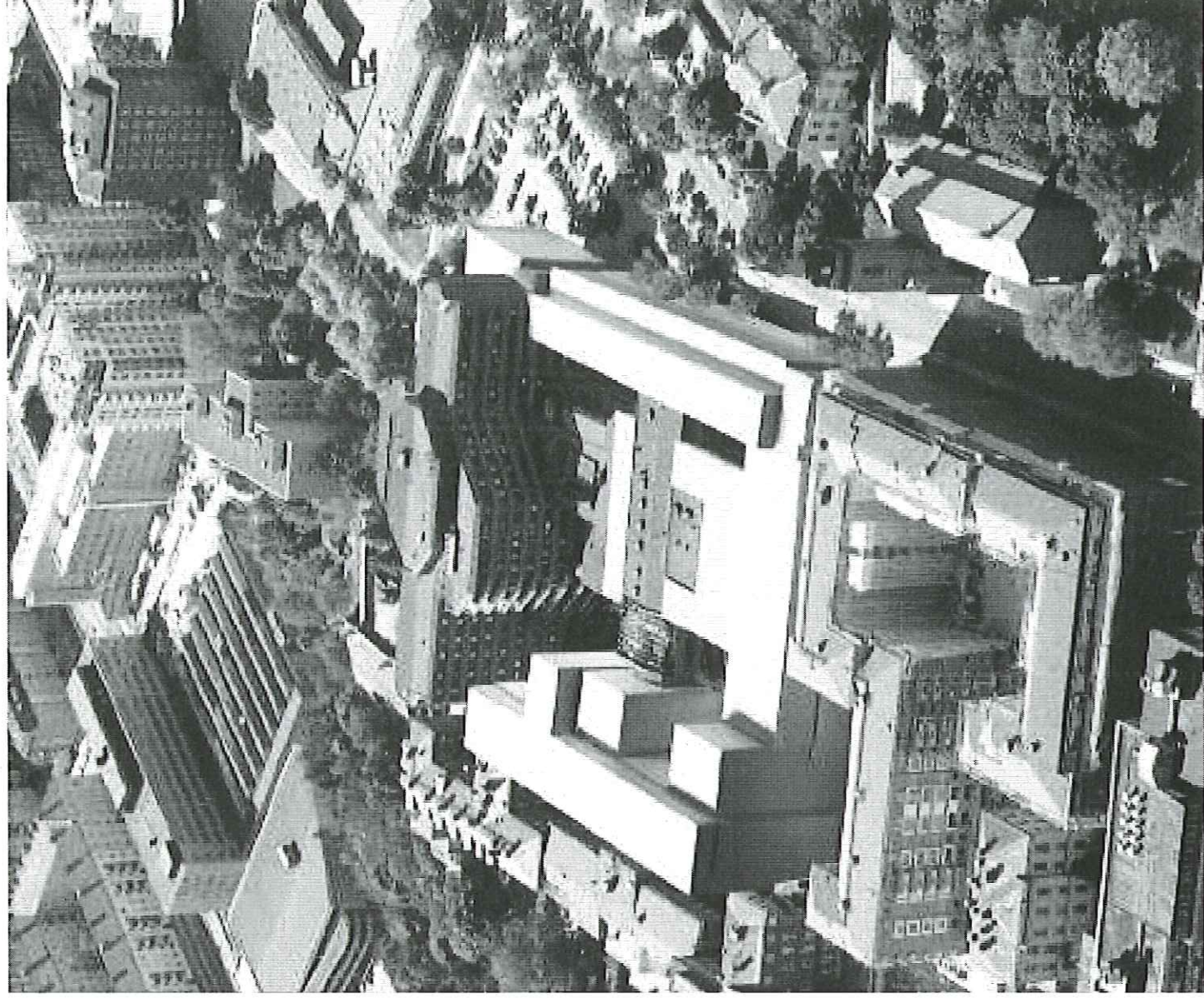
Kan det bli intressant att upphäva gällande planer och pröva åtgärder som bygglov?

Gallerian i Kv. Trollhättan i City. Planen ansågs inte medföra betydande miljöpåverkan – alltså finns inget detaljplanekrav efter 1 juli 2015.

Sankt Görans sjukhus moderniseras utan ny plan

En generös detaljplan från
1953 med nästan
obegränsad byggrätt
skapar möjlighet att pröva
alla åtgärder som bygglov
utan ny plan.

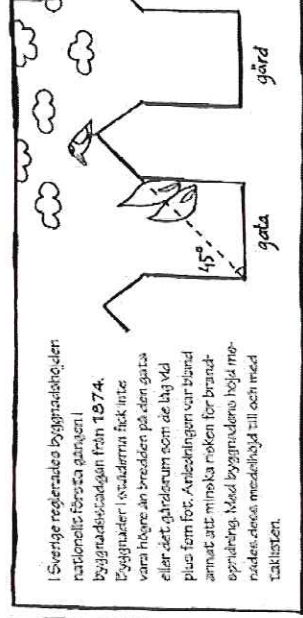
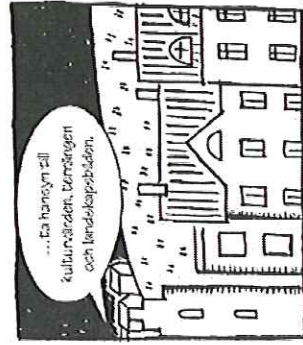
Stockholms
stad

Annat på gång..

- Nya bestämmelser om gatukostnader 1 januari 2015
- Boverkets rapport om byggnadshöjd och skyltar
- Boverkets allmänna råd om planbestämmelser

En tillbakablick

Om planbestämmelser för att reglera byggnadshöjd

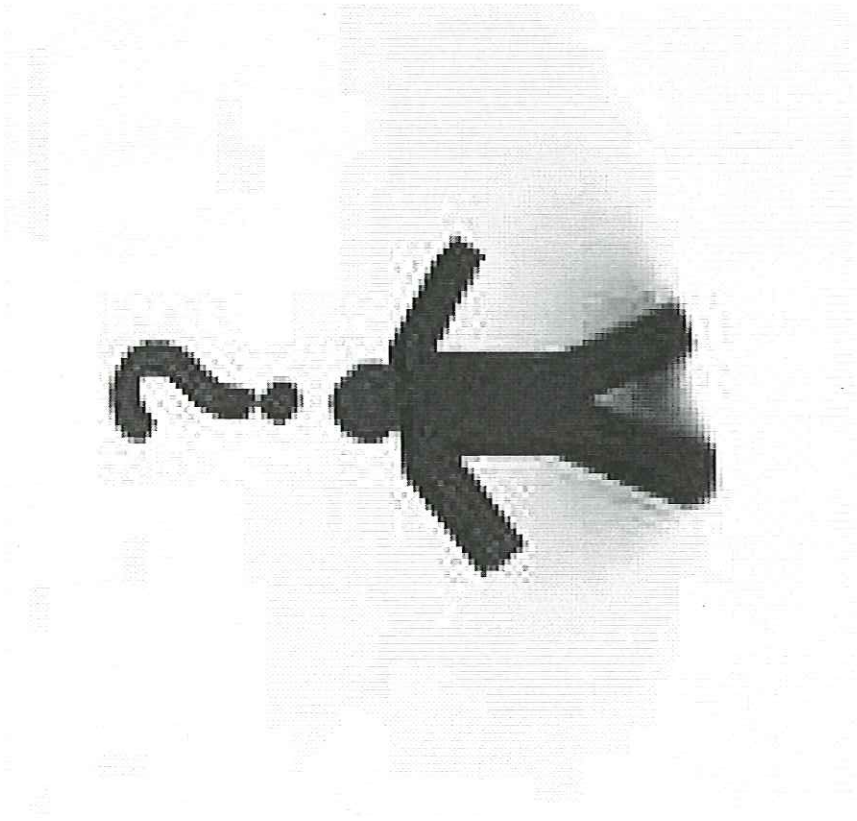
SBN 6 mars – vilka bygglovsärenden hade vi ”sluppit”?

- Planstridig förskola (handelsändamål)
- Tillbyggnad av kontorsbyggnad med trapphus på prickmark
- Ändrad användning av bensinstation till livsmedelsbutik (dp anger bilservice)
- Delning av bostad och inredning av två små vindslägenheter (två ärenden)
- Carport på prickmark
- 6 ärenden av 24

Vad behöver göras på kontoret?

- Aktualitetsprövning av öp (kulturvärden)
- Revidera delegationsordningen
- Revidera taxan
- Information och utbildning, internt och externt
- Ändra mallar, rutiner och riktlinjer...
- Anpassa Public
- Planhandboken
- Bygglövshandboken
- Nytt arbetssätt plan/bygg för att bedöma vägval för projekt

Preliminär översättning

Övervakningskommittén om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Rekommendationer antagna vid kommitténs 11:e sammanträde (31 mars – 11 april 2014)

I. Inledning

1. Kommittén behandlade den första rapporten från Sverige (CRPD/C/SWE/1), vid 123:e och 124:e mötet, som hölls den 31 mars och 1 april 2014 och antog följande slutsatser vid sitt 140:e möte den 11 april 2014.
2. Kommittén välkomnar Sveriges första rapport, som har upprättats i enlighet med kommitténs riktlinjer för rapportering, och tackar konventionsstaten för de skriftliga svaren (CRPD/C/SWE/Q/1/Add.1) på listan över frågor från kommittén
3. Kommittén uppskattar en givande dialog med konventionsstatens delegation och lovordar styrkan i deras delegation, som omfattade många företrädare från berörda departement.

II. Positiva aspekter

4. Kommittén berömmar Sverige för ett antal goda resultat. Den noterar att svenskt teckenspråk är likvärdigt med de fem nationella minoritetsspråken, enligt språklagen, och välkomnar detta viktiga steg. Kommittén lovordar Sverige för dess inkluderande utbildningssystem där 1,5% av barnen utbildas utanför ordinarie skolor som bygger på familjens egna beslut. Förutom att den nya skollagen infördes 2011, infördes också en rätt att överklaga beslut om särskilt stöd till skolväsendets överklagningsnämnd vilket är en förbättring när det gäller utökningen av rättsskyddet. Kommittén har också lyft fram antagandet av en ny lagstiftning som klassificerar nekande till skälig anpassning som diskriminering. Kommittén lovordar Sverige för sitt system att säkerställa sekretessen för de som röstar och regeringen för sin nya lagstiftning som gör att valsystemet ger fler möjligheter och blir mer flexibelt till stöd för väljare med funktionsnedsättning som träder i kraft 2015, samt för beredning och planer på att genomföra en fullt tillgänglig e-röstning till 2018-valen som delegationen har informerat om. Kommittén tycker det är bra att konventionsstaten drivit ett funktionshinderspolitiskt perspektiv i sitt internationella samarbete, och att de har finansierat representanter från funktionshindersrörelsen, både på det senaste statspartsmötet och vid högnivåmötet angående post-2015 inom ramen för FN:s utvecklingsarbete. Kommittén noterar också att 22 statliga myndigheter fått i uppdrag att genomföra konventionen inom sina områden, för att årligen följa utvecklingen under ledning av Handisam, den svenska myndigheten för handikappolitisk samordning, och att Sverige ser till att alla personer med funktionsnedsättning, har rätt att rösta och bli valda, däribland personer med psykosociala funktionsnedsättningar och personer med utvecklingsstörning.

III. Huvudsakliga problemområden och rekommendationer

A. Allmänna principer och skyldigheter (art. 1–4)

5. Kommittén är bekymrad över att systemet med indikatorer för att övervaka konventionen som konventionsstaten fastställt endast bygger på de områden som strikt gäller funktionshinderspolitiken och inte täcker i stort sett alla konventionens rättighetsområden, och att det saknas indikatorer. De är dessutom bekymrade över att rapporteringssystemet är frivilligt på kommunal nivå, trots att konventionsstaten inte gjort en reservation här i samband med ratificeringen av konventionen.

6. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten gör en översyn av systemet med indikatorer så att det täcker alla områden i konventionen, och att de utformar åtgärder för att förmå kommunerna att övervaka genomförandet.

7. Kommittén är bekymrad över att konventionen inte har integrerats i den svenska lagstiftningen och därigenom överlämnat tolkningen till myndigheter och domstolar. Konventionens artiklar kan alltså inte tjäna som riktlinjer i domar eftersom de inte uttryckligen anges i texten till den nationella lagen. Det finns en allvarlig klyfta mellan den politik som konventionsstaten och kommunerna bedriver för att genomföra konventionen. Denna oro har också tagits upp i den officiella kommunikationen mellan konventionsstaten och kommittén med avseende på det individuella HM-fallet vs konventionsstaten.

8. Kommittén uppmanar konventionsstaten att se till att konventionen blir korrekt omvandlad till den svenska lagstiftningen för att där bli gällande.

B. Jämlikhet och icke-diskriminering (art. 5)

9. Kommittén är bekymrad över att det nya lagförslaget som klassificerar nekande till skälig anpassning som diskriminering undantar organisationer som sysselsätter färre än 10 anställda. Kommittén är oroad över att begreppet nekande till skälig anpassning inte har någon allmän tillämpning på den svenska statens rättsliga ram och att myndigheter på olika nivåer inte är bundna av denna lagstadgade skyldighet.

10. Kommittén uppmanar konventionsstaten att se över det föreslagna lagförslaget i avsikt att få en fullständig harmonisering av bestämmelserna i artikel 5 i konventionen, att vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att en skälig anpassning tillhandahålls i alla delar av samhället, såväl offentliga som yrkesmässiga utan undantag i enlighet med principen om lika möjligheter för alla. Kommittén uppmanar också konventionsstaten att anta en juridisk definition om skäliga anpassning i alla relevanta lagar för att den skall kunna tillämpas på alla områden av regeringen, inklusive det rättsliga och administrativa.

11. Kommittén är bekymrad över att systemen för att hantera fall av flerfaldig diskriminering, till exempel funktionshinder i kombination med kön eller etnicitet, kräver mer utveckling.

12. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten undersöker lämpligheten i den nuvarande strukturen som används för att hantera situationer av flerfaldig diskriminering..

Kvinnor med funktionsnedsättning (art. 6)

13. Kommittén är bekymrad över att det finns så lite kunskap om huruvida kvinnor med funktionsnedsättning diskrimineras på grund av sitt kön, och i vilken grad kvinnor och flickor med funktionsnedsättning diskrimineras i förhållande till män och pojkar. De är vidare bekymrade över att studier, politiken, eller handlingsplaner som rör personer med funktionshinder inte inkluderar ett jämställdhetsperspektiv.

14. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att se till att ett jämställdhets- och funktionshinderspersionet genomförs lagstiftningen, politiken, undersökningar, planer, genomföranden, utvärderingar och övervakningar, eller dess tjänster. Kommittén rekommenderar vidare att konventionsstaten vidtar effektiva och konkreta åtgärder för att förhindra flerfaldiga former av diskriminering av kvinnor och flickor med funktionsnedsättning..

Barn med funktionsnedsättning (art. 7)

15. Kommittén är oroad över rapporter om att barn med funktionshinder utsätts för högre grad av våld än andra barn, och att det finns en bristande medvetenhet bland personal som arbetar med barn.

16. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att utveckla forskning och insamling av data och statistik om våld mot barn med funktionshinder. Den rekommenderar att ytterligare stärka sin strategi och ta initiativ för sensibilisering och utbildning av föräldrar och personal som arbetar med barn samt att öka medvetenheten hos allmänheten.

17. Kommittén är oroad över rapporter som avslöjar i hög grad psykiska, psykosociala frågor och funktionsnedsättningar bland ungdomar, och som visar att skolhälsovården har för lite resurser och att det tar för lång tid att få tillgång till skolpsykologer och att psykosociala stödsystem tar lång tid.

18. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ger ökade resurser till skolhälsovården för att se till att barn har tillgång till och kan erhålla lämplig psykosocialt, psykologiskt stöd och psykiatrisk vård inom rimlig tid.

19. Kommittén är bekymrad över att barn med funktionsnedsättning inte är systematiskt delaktiga i beslut som rör deras liv och att de saknar möjlighet att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.

20. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten säkerställer och antar ytterligare skyddsåtgärder angående rätten för barn med funktionshinder att bli tillfrågade i alla frågor som rör dem..

Medvetandehöjande insatser (art. 8)

21. Kommittén är bekymrad över bristen på kunskap bland befolkningen i allmänhet när det gäller olika funktionsnedsättningar, vilka faktorer som är relevanta och hur behovet av skälig anpassning som rör funktionsnedsättning ser ut, i synnerhet inom utbildningsväsendet och bland beslutsfattare.

22. Kommittén uppmanar konventionsstaten att ta fram en strategi som ökar allmänhetens kunskap om olika funktionsnedsättningar, och

som förstärker, inte bara positivt, utan också ger en mer informativ bild av kvinnor och män med funktionsnedsättning som värdiga, oberoende och dugliga individer som är bärare av alla de mänskliga rättigheter som erkänns i konventionen i syfte att avlägsna de sociala och kulturella hinder som diskriminerar i det offentliga livet. Kommittén rekommenderar vidare att särskilda program inrättas i samråd med funktionshindersorganisationerna, för att öka medvetenheten bland de anställda inom offentlig sektor.

23. Kommittén är bekymrad över bristen på allmänt främjande av innehållet i konventionen, bland offentliga tjänstemän och privata aktörer, framför allt de nya begrepp som har införlivats i lagstiftning om mänskliga rättigheter, till exempel, skälig anpassning och diskriminering på grund av funktionsnedsättning.

24. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att lansera periodiska, regelbundna och kontinuerliga nationella kampanjer och andra utbildningar riktade till offentliga tjänstemän och privata aktörer för att de ska bekanta sig med de allmänna och specifika innehållet i konventionen som nyligen antagits i lagstiftningen om mänskliga rättigheter.

Tillgänglighet (art. 9)

25. Kommittén är bekymrad över att regler som gäller tillgänglighet i byggnader inte efterlevs, och konstaterar att offentlig upphandling inte används till fullo för att främja tillgängligheten.

26. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att se till att kommunerna, de lokala myndigheterna är lyhörda för principen om tillgänglighet i syfte att anpassa relevanta lokala, regionala lagar, till exempel plan- och bygglagen, i enlighet med artikel 9. Att de har nödvändig finansiering och vägledning för att följa upp, utvärdera och säkerställa full tillgänglighet till byggnader samt att se till att skäligt boende för personer med funktionshinder integreras i den kommunala planeringen på ett lämpligt sätt. Den rekommenderar vidare att systematiskt inkludera kraven på tillgänglighet i alla sina avtal om offentlig upphandling.

27. Kommittén är bekymrad över att offentligt material som publicerats av staten, regioner, landsting eller kommuner, bland annat nya lagar, stadgar eller förordningar sällan publiceras i tillgängliga format.

28. Kommittén uppmuntrar konventionsstaten att komplettera regelverket för den offentliga sektorns ansvar för att presentera sin information och kommunikation i tillgängliga format.

Rätten till liv (art.10)

29. Kommittén uttrycker sin djupa oro över det ökande höga antalet självmord bland personer med funktionsnedsättning, bland pojkar och flickor i konventionsstaten..

30. Kommittén uppmanar konventionsstaten att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra, identifiera och hantera dessa situationer med risk för självmord hos personer med funktionsnedsättning, bland pojkar och flickor.

Risksituationer och humanitära nödlägen (art. 11)

31. Kommittén är oroad över bristen på information om statens insatser för att minska riskerna och om dess beredskap att ge personer med funktionsnedsättning det stöd som krävs i händelse av katastrof.

32. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten åtar sig att se till att katastrofförebyggande åtgärder är fullt tillgängliga och funktionshindersinkluderande, och att de vidtar åtgärder för att säkerställa sin beredskap att ge personer med funktionshinder det stöd som krävs i händelse av en katastrof.

Likhet inför lagen (art. 12)

33. Även om deklARATIONER om oförmåga helt har avskaffats, är kommittén oroad över att utnämningen av en förvaltare är en form av ställföreträdande beslutsfattande.

34. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten vidtar omedelbara åtgärder för att ersätta ett ställföreträdande beslutsfattande med ett som stöder beslutsfattandet och erbjuder ett brett utbud av åtgärder som respekterar personens autonomi, vilja och önskemål helt i enlighet med konventionens artikel 12, bland annat med hänsyn till den enskildes rätt, efter hans / hennes egen förmåga, att ge och ta tillbaka ett informerat samtycke för medicinsk behandling, att få tillgång till rättslig prövning, att rösta, att gifta sig, och att arbeta.

Frihet och personlig säkerhet (art. 14)

35. Kommittén är bekymrad över att svenska lagen tillåter en person att bli intagen mot sin vilja på ett sjukhus, om han eller hon har en psykosocial funktionsnedsättning och anses vara en fara för sig själv eller för andra. Kommittén är vidare bekymrad över att lagen möjliggör också psykiatrisk tvångsvård på medicinska institutioner eller i samhället.

36. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att vidta alla de omedelbart nödvändiga lagliga, administrativa och rättsliga åtgärder för att säkerställa att ingen kvarhålls mot sin vilja på något sjukhus på grund av verkliga eller upplevda funktionsnedsättningar. Kommittén rekommenderar också konventionsstaten att se till att all psykisk vård tillhandahålls med ett fritt och informerat samtycke av den berörda personen. Den rekommenderar att staten avsätter mer ekonomiska resurser för personer med intellektuella och psykosociala funktionshinder som är i behov av mycket stöd, så att det finns tillräckligt med tjänster inom öppenvården till stöd för personer med funktionsnedsättning.

Rätt att inte utsättas för tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (art. 15)

37. Kommittén är djupt oroad över det rapporterade antalet fall som rör användningen av ECT och deras möjliga användning som obligatoriska behandlingar. Kommittén är också oroad över rapporter om att dessa behandlingar oftare utförs på kvinnor.

38. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten avskaffar användningen av metoder utan samtycke när det gäller personer med psykosociala funktionshinder på medicinska institutioner. Den rekommenderar vidare att konventionsstaten ger utbildning till läkare och personal inom vården och andra liknande institutioner för att förebygga

tortyr, grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, som föreskrivs i konventionen

39. Kommittén är oroad över de metoder som används i tvingande och ofrivilliga behandlingar på pojkar och flickor med funktionsnedsättning inom psykvården, särskilt användningen av bälten eller remmar och användningen av isolering, som det står i rapporten "Bryta tystnaden" av Barnombudsmannen i Sverige.

40. Kommittén uppmanar konventionsstaten att genomföra de rekommendationer som utfärdats av Barnombudsmannen i Sverige i sin rapport "Bryta tystnaden", i förhållande till pojkar och flickor med funktionsnedsättning inom psykvården.

Rätt att inte utsättas för utnyttjande, våld eller övergrepp (art. 16)

41. Kommittén är oroad över rapporter som visar graden av våld mot kvinnor med funktionsnedsättning utsätts för, och på den låga andelen skyddat boende som är tillgängliga för personer med funktionshinder

42. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten ser till att våld och övergrepp mot flickor och pojkar samt kvinnor med funktionsnedsättning identifieras samt att det stöd som behövs finns att tillgå; och att frågan tas upp i utbildningar på nationell nivå för personal som arbetar inom hälso- och sjukvården, skolan, polisen och rättsväsendet.

Rätt att leva självständigt och att delta i samhället (art. 19)

43. Kommittén är bekymrad över att den statligt finansierade personliga assistansen har dragits tillbaka för ett antal människor sedan 2010 på grund av ändrad tolkning av "grundläggande behov" och "andra personliga behov", och att personer som fortfarande får hjälp har upplevt kraftiga neddragningar utan kända eller till synes motiverade skäl. Kommittén är vidare bekymrad över det rapporterade antalet positiva beslut enligt den svenska lagen om stöd och service som inte verkställs.

44. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten säkerställer att programmen för personlig assistans ger tillräckliga och rättvisa ekonomiska stöd för att säkerställa att en person kan leva ett självständigt liv i samhället.

Respekt för hem och familj (art. 23)

45. Kommittén är bekymrad över att socialtjänsten kan neka internationell adoption av ett barn, efter krav från ursprungsländerna till familjer där den ena partnern har en funktionsnedsättning, samt att familjer med funktionshinder utsätts för ytterligare undersökningar i det svenska adoptionssystemet genom att de lokala myndigheterna och socialtjänsten bedömer deras förmåga till föräldraskap.

46. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att säkerställa förbud mot diskriminering på grund av funktionshinder i adoptionsärenden.

Utbildning (art. 24)

47. Kommittén är bekymrad över rapporter om att skolor kan vägra tillträde för vissa elever med funktionsnedsättning på grund av skolornas organisation och ekonomiska svårigheter. Kommittén är dessutom oroad

över rapporter om att en del barn som behöver omfattande stöd inte kan gå i skolan på grund av brist på stöd.

48. Kommittén uppmanar konventionsstaten att garantera inkludering av alla barn med funktionsnedsättning i det obligatoriska utbildningssystemet och se till att de får det stöd de behöver.

Arbete och sysselsättning (art. 27)

49. Kommittén är bekymrad över att trenderna i sysselsättningen av personer med funktionshinder är omdiskuterade. De senaste trenderna är oklara och den totala arbetslösheten är högre för personer med funktionsnedsättning än för befolkningen i övrigt. Även om det finns lovande resultat i fråga om att få stöd för personliga biträden eller stöd från arbetsförmedlingen. En 100-procentig ökning av antalet registrerade arbetslösa med funktionsnedsättning sedan 2008 på grund av förändringar i socialförsäkringen är mycket alarmerande. Kommittén är också oroad över att det fortfarande finns stora skillnader mellan könen när det gäller sysselsättning och inkomster för kvinnor med funktionsnedsättning, jämfört med män med funktionsnedsättning.

50. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten vidtar åtgärder för att förbättra möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att få arbete utifrån den rapport som Funkautredningen lagt fram. Det föreslås vidare ökade stödåtgärder som t.ex. personliga biträden i arbetslivet, arbetshjälpmedel, sänkta sociala avgifter, ekonomiskt stöd till arbetsgivare, rehabilitering, yrkesutbildning etc, samt att vidta åtgärder för att minska sysselsättnings- och löneklyftan mellan könen. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att bedöma effekterna av den term som används på arbetsmarknaden med hänvisning till personer med funktionsnedsättning som "personer med nedsatt förmåga eller begränsningar" och se över termen enligt icke-diskrimineringsprincipen.

Deltagande i det politiska och offentliga livet (art. 29)

51. Kommittén är oroad över bristen på information om tillgängliga vallokaler som påverkar rätten att rösta för personer med funktionsnedsättning under valrörelsen, och på det låga antalet personer med funktionshinder som kandiderar till eller innehar offentliga ämbeten.

52. Kommittén rekommenderar konventionsstaten att se till att upplysning till väljare via massmedia görs tillgänglig, är att valinformation erbjuds i lättillgänglig form, att valkampanjer görs fullt tillgängliga, att stödet vid vallokaler görs tillgängligt och att de mekanismer som införts för att underlätta stödet till väljare sker i nära samråd med funktionshindersorganisationer för att passa funktionshindrades behov, och att vallokalsassistenter är utbildade för att tillgodose väljare. Den rekommenderar också konventionsstaten att se till att alla personer med funktionsnedsättning som väljs till ett offentligt förtroendeuppdrag får allt stöd som krävs, inklusive personliga assistenter.

Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott (art. 30)

53. Kommittén är bekymrad över att konventionsstaten inte har undertecknat eller ratificerat World Intellectual Property Organization Marrakesh fördraget för att underlätta tillgången till publicerat material för personer som är blinda, synskadade eller har andra lässvårigheter som ger

tillgång till publicerat material för blinda, personer med synskada eller personer som har andra svårigheter i att ta till sig tryckt material

54. Kommittén uppmanar konventionsstaten att vidta alla lämpliga åtgärder för att underteckna, ratificera och genomföra Marrakesh fördraget så snart som möjligt.

C. Särskilda skyldigheter (art. 31-33)

Insamling av statistik och information (art. 31)

55. Kommittén beklagar den låga nivån på uppdelade datauppgifter om personer med funktionsnedsättning. Kommittén påminner om att en sådan information är nödvändig för att:

- förstå situationen för vissa grupper av personer med funktionsnedsättning i konventionsstaten som kan vara föremål för olika grad av sårbarhet;
- vid utformningen av lagar, politiken och program som är anpassade till deras situation; och vid bedömningen av genomförandet av konventionen.

56. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten systematiserar insamling, analys och spridning av uppgifter, uppdelade efter kön, ålder och funktionshinder; förbättra kunskapen i detta avseende; och utvecklar jämställdhetsindikatorer för att stödja utvecklingen av lagstiftningen, beslutsfattande och en förstärkning av de institutioner som övervakar och rapporterar om utvecklingen i fråga om genomförandet av de olika bestämmelserna i konventionen.

57. Kommittén är bekymrad över bristen på uppgifter i frågor som påverkar flickor, pojkar, kvinnor med funktionsnedsättning, inklusive de som tillhör ursprungsbefolkningar.

58. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten systematiskt samlar in, analyserar och sprider uppgifter om flickor, pojkar och kvinnor med funktionsnedsättning, inklusive de som tillhör ursprungsbefolkningar.

Internationellt samarbete (art. 32)

59. Kommittén lovordar staten för att de har antagit både "mainstreaming och en tvåspårsstrategi" i sitt internationella utvecklingsarbete som inkluderar personer med funktionsnedsättning.

60. Kommittén rekommenderar att Sverige delar sina goda exempel med medlemsstaterna, FN-organ och andra berörda parter. Vidare uppmanar kommittén att funktionshindrades rättighetsperspektiv integreras inom post 2015 utvecklingsram.

Nationellt genomförande och övervakning (art. 33)

61. Kommittén är bekymrad över att konventionsstaten ännu inte har infört en oberoende mekanism baserad på principerna om status och funktion som de nationella institutionerna för skydd och främjande av mänskliga rättigheter (Parisprinciperna) för att övervaka genomförandet av konventionen. Kommittén är vidare bekymrad över att samordningsansvaret ligger under socialdepartementet i stället för departementet som ansvarar för mänskliga rättigheter och diskriminering..

62. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten upprättar en oberoende övervakningsmekanism som effektivt fullgör skyldigheten i enlighet med Parisprinciperna.

Uppföljning och spridning

63. Kommittén uppmanar konventionsstaten att genomföra rekommendationerna från kommittén som finns i de dessa rekommendationer. Kommittén rekommenderar att konventionsstaten sprida de kommitténs rekommendationer för övervägande och åtgärder till medlemmar av regering och riksdag, tjänstemän i berörda departement, lokala myndigheter, medlemmar av berörda yrkesgrupper, såsom inom utbildning, bland läkare och jurister, liksom medier, med hjälp av moderna sociala kommunikationsstrategier.

64. Kommittén uppmanar med kraft konventionsstaten att involvera det civila samhällets organisationer, i synnerhet funktionshindervisorganisationerna, i utarbetandet av sin andra periodiska rapport.

65. Kommittén uppmanar konventionsstaten att sprida dessa rekommendationer brett, bland annat till icke-statliga organisationer och organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, samt till personer med funktionsnedsättning själva och deras familjer, på nationellt och minoritetsspråk, inklusive teckenspråk, och i tillgängliga format, och att göra dem tillgängliga på regeringens webbplats om mänskliga rättigheter.

Nästa rapport

66. Kommittén uppmanar konventionsstaten att inkomma med sina kombinerade andra och tredje periodiska rapporter senast den 15 januari 2019, och att inkludera däri information om genomförandet av dessa rekommendationer. Likaså ger kommittén konventionsstaten möjlighet att lämna in de ovan nämnda rapporterna enligt kommitténs förenklade rapporteringsförfarande, enligt vilket kommittén förbereder en lista med frågor i minst ett år före den dag då de kombinerade rapporterna ska vara inne. Svaren från konventionsstaten på denna lista med frågor betraktas som konventionsstatens rapport.